

Uunga siunnersuut: Imm. 1-imi allassimasutut, imm. 2-mi piffissamut pilersaarut allassimasoq naapertorlugu aammalu imm. 3-mi aningaasaleeriaasissat allassimasut akuleriissillugit mittarfinnik pilersaarusiornissamut sanaartornissamullu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassa.

(Ineqarnermut, Sanaartornermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoq)
(Siullermeernera)

Assartuussinermi ataatsimut akissaajaatit annikillisinnissaat, timmisartuussisarnerup akulikillinissaa aamma unammilleqatigiinnerup annertusisinnaanera siunertaralugit Mittarfinnik sanaartorneq pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuummik qinigaaffimmi matumani Naalakkersuisut saqqummiussinissaannik peqquneqarnissaannut Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Tamanna pissaq mittarfiit, qulimiguullit mittarfiisa akunnisimaartarfiisalu piusut amerlanerpaamik 19-inut ilaasoqarsinnaasunut mittarfinnut millilernerisigut aamma allilernerisigut.

(Inatsisartut sanaartornermut ataatsimiititaliaat isumaqatigiittoq tamarmiusorlu, ukunanga inuttalik/Et enigt og samlet Anlægsudvalg bestående af Inatsisatutmedlemmerne: Inatsisartunut ilaasortat Anders Olsen, Siumut, Jens-Erik Kirkegaard, Siumut, Tillie Martinussen, Demokratiit, Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit, Kalistat Lund, Inuit Ataqatigiit)
(Siullermeernera)

Demokraatini isumaqarpugut mittarfiit pingaarnernik marlunnik siunertaqartut:

1. Suna ataqatigiisissavaat, tamatta naapertuunnerpaamik angalasinnaaqulluta
2. Inissinneqassapput sananeqarlutillu, inissisimaffitsik takissusertillu tunngavigalugu takornariartisisartunut kiisalu inuusutissarsiortunut allanut ikorfartuisinnaaqullugit.

Tamanna tunngavigalugu iluarisimaarparput Naalakkersuisut Inatsisartullu Sanaartornermut Ataatsimiititaliaata immikkoortup pingaassusia oqallisigilernikummassuk. Maannakkut imatut inissisimavugut aalajangiisariaqarluta, timmisartunut suluusalinnut mittarfiit pioreersut piffissap sivikittuinnaap ingerlanerani annertuumik iluarsaanneqartariaqalersussaammata. Tassa allatut oqaatigalugu nammeneq periarfissaqarpugut aalajangissallugu, nunatsinni attaveqatigiinneq qanoq ilusilersorneqassanersoq.

Aallarniutigalugu oqaluttuarissavakka siunissami atlantiku qulaallugu timmisartuussisarnissamut Demokraatit takorluugaat. Tassani isumaqarpugut pingaartorujussuusoq siulliullugu

eqqarsaatigissallugu, mittarfik imaluunniit mittarfiit nuna tamakkerlugu inuussutissarsiornikkut siuariartortitsinerpaamik pinissaat anguniarlugu qanoq sumilu inissiissanersugut. Uani inissiivissat marluk takussaareerput; Ilulissat Nuullu.

Tamanna nalunaarummi Rambøllip suliarinikuusaani "Takornariaqarnej: Ineriartorneq alliaartortitsinerlu timmisartunut suluusalinnut mittarfiit aaqqissuunnerat aqputigalugu" innersuussutigineqartunut naapertuppoq. Nalunaarummi ersarissumik oqaatigineqarpoq illoqarfinni taaneqartuni mittarfiit tallineqarnerat assigiinngitsunik iluaqutissartaqartoq inuiaqatigiinnut aamma innuttaasunut. Ilulissani Nuummilu timmisartunut suluussalinnut mittarfiit tannerit ineriartortitsissapput, takornariat amerlanerulerneranik pissuteqartumik aamma peqataanik bilittit akikinnerulissapput innuttaasullu ataasiakkaat sivikinnerusumik angalasalerlutik.

Demokraatini malugaarput nunarsuarmioqatigiinnik akuerisaaneq, pisariitsumik orninneqarsinnaaneq, aki aamma pilerinassuseq/pilerisaarineq takornariartitsinermik ineriartortitsinermi qitiulluinnartartut,. Ilulissat Kalaallit Nunaanni tassaagunarpoq takornariat tikeraarusunnerpaasaat. Atlantiku qulaallugu timmisartorsuit timmisartut miffigisinnaasaannik 2.200 meterinik takissusilimmik mittarfiliortoqartuuppat Ilulissat (aamma Kalaallit Nunaat) takornarianut ornikkuminarnerulissagaluarpoq. Ilanngullugu eqqarsaatigissavarput illoqarfimmi ingerlalluurtunik aalisakkeriveqarmat, sukkanerusumik pitsaanerusumillu avammut tunisassiulernissaminnut periarfissaqalersussanik.

Tunngaviusumik Demokraatini isumaqarpugut, Ilulissani atlantiku qulaallugu timmisartunut timmisartorsuarnut mittarfiliornissaq eqqortuusooq - aamma kissaatigaarput mittarfissaq takornartanit aningaasalerneqartariaqartoq imatut paasillugu Namminersorlutik Oqartussat mittarfiup sananissaa ingerlannissaalu pillugit soqutiginnittunut isumaqatigiinniarsinnaasariaqartoq, unammilleqatigiinneq eqqarsaatigalu isumannaannerusumik inissisimaqqullugu. Aamma isumaqarpugut timmisartunut suluusalinnut mittarfik OPP-tut (Pisortat - namminersortullu piginneqatigiiffiattut) ingerlanneqarsinnaanera sukumiisumik misissorleqartariaqartoq.

Aamma taamatupajaaq iluarsiivigineqartariaqarpoq Nuummi timmisartunut suluusalinnut mittarfissaq 2.200 meterinik takissuseqartussaq. Nuuk ullumikkut tikittarfinni aallarfigineqarnerpaallunilu tikerarfigineqarneraavoq. Taamaattumik innuttaasut amerlanerpaartaannut naapertuutissaaq, Nuuk atlantiku qulaallugu timmisartuussinermi aallaaviuttut inissinneqarsinnaasuuppat, angalasut maanngaanneersut maanngartullu pisariaqanngitsumik akunnittaqqattaqqunagit. Aamma tassunga atatillugu siunnersuutigissavarput takornartat aningaasaliissasut aamma/imaluunniit OPP tunngavigalugu suleqatigiissinnaaneq misissorluarneqassasooq.

Sanaartugassat taakku marluk - timmisartunut suluusalinnut mittarfiit, atlantiku qulaallugu timmisartuussanik tiguisinnaasussat Ilulissat Nuullu - Demokraatit isaannik isigalugu massakkorpiaq pingaarnarpaatinneqartariaqarput sanassallug8it. Sanaartugassat taakku ineriartortitsissapput suliffissanillu ataavartunik pilersitsillutik nunap tamarmiusup nuannarutissaanik nunap immikkoortua kisimi pinnani.

Demokraatini tassunga atatillugu Rambøllip nalunaarusiaani misissuinerit innersuussutigissavagut. Atagu iluaqutissarsivigisassat marlussuit matumani taalaariarlakka, Rambøllip immikkut ilisimasalittut nalunaarusiamut atatillugu misissuinermini paasisimasai:

- Nuummi Ilulissanilu timmisartunut suluusalinnut mittarfiit 2.200 meterinngorugit tallinerisigut timmisartuutiqatigiit aningaasartuutaat annikilleriassapput 20-30 procentinik, tamannalu sunniuteqassaaq bilittit akiinut, allatut oqaatigalugu annertuumik appartussanut.

- Tallilerinerit pissutaallutik Nuummi Ilulissanilu takornariat annertuumik amerleriassapput timmisartornermi akit malunnartumik appassammata aamma angallaviit naalissammata ilorrisimaarnarnerulerlutillu. Tassa imaappoq paasineqarpoq bilittit akikinnerusut kiisalu angalanerit ajornaannerit (toqqaannartumik ornitamukarsinnaalerneq) tamani angalarusuttut amerlinerannik kinguneqassammata.

- Talliliinerit angalasunut Nuummukartunut Ilulissartunullu iluaqusiissapput akinut ornitallu ornikkuminarnerulerneranut.

Naalackersuisutulli isumaqarpugut pingaaruteqartoq, illoqarfiit Qaqortoq Tasiilarlu piaarnarpaamik timmisartunut suluusalinnut mittarfittaartariaqartut, Kujataani Tunumilu angalasunut tamanna annertuumik pitsanngoriartitsissammata. Tassunga atatillugu eqqaasitsissutigissavara, Angalaneq pillugu Isumasioqatigiit nalilernikummassuk, inuiaqatigiit aningaasarsiornerat iluaquserneqassasoq, illoqarfiit pineqartut mittarfittaartuuppata aamma Demokraatini takusinnaangilarput ilumut naliliineq taanna allangorsimassanersoq.

Tassunga atatillugu Demokraatini kissaatigaarput Naalackersuisoq aperissallugu ilumoornersoq Tasiilami anorip pissusaanik misissuineq ukiunik pingasuniik tallimanut sivisussuseqassasoq? Qulimiguullit mittarfiata paasissutissaatai atorneqarsinnaassajunnarsipput, Tasiilami innuttaasut mittarfittaassaminnut 2022-p tungaanut utaqeqqunagit. Kisianni immaqqa periarfissaqassaaq silasiummik Tasiilamat inissiinissaq ulloq 1. januar aallarnerfigalugu, paasissutissanillu katersitillugu ukiuni marlunni tulliuttuni, tamatuma kingorna aallartittoqarniassammat?

Tasiilaq Tunumi angalasunut aallarfigissallugu tikiffigissallugulu ungasinnersaavoq, taamaattumik iluaqutaanngilaq illoqarfiup ineriartornera uninngatissagutsigu 2022-p tungaanut. Tamatuma saniatigut pingaaruteqarpoq tikkuassallugu, Tasiilap pisariaqartimmagu aallarnisaanissaq ineriartortitsinissarlu suliffissaaleqisorpassuit ikilisarumallugit. Sakkut ilagisinnaavaat takornariat amerlisarnissaannut tunngavissiiinissaq. Tassungalu atatillugu Tasiilaq inissisimalluuartuuvoq takornarianik Islandimeersunik agertitsiniarnissaminut. Timmisartunut suluusalinnut illoqarfik mittarfeqalersuuppat aallarnissaneq aallartissagaluarpoq. Taamaattumik akuerineqarsinnaanngilaq Tasiilami innuttaasut inuussutissarsiorutullu ukiuni arfineq-marlunni utaqqissammatigut attaveqatigiinnikkut pitsanngorsaatissat.

Aamma Demokraatini kissaatigaarput Naalakkersuisut manna isummerfigissagaat: Attaveqarnermut Naalakkersuisup nassuiarnikuuaa Tasiilami Qaqortumilu timmisartunut suluusalinnut mittarfiit 1.199 meterinik takissuseqassasut. Tamanna eqqarsaatigilluagaava? Timmisartunut suluusalinnut mittarfiit 1.499 meterisut takitigisariaqanngillat? Tassami Dash 8-t atorunnaalerput - tamanna pissaaq 2025-p 2030-llu akornanni. Tamatuma kingorna Q400-t atorlugit timmisartuussineq ingerlanneqalissaaq, taakkulu mittarfiit 1.199 meterinik takinerit pisariaqartippaat.

Naggataatigut oqaatigissavara, Demokraatini maluginiaratsigu Naalakkersuisut immikkoortoq 167-mut (Sanaartornermut Ataatsimiititaliamit siunnersuut) allannguutissanik siunnersuuteqarnikummata. Taanna allannguutissatut siunnersuut ataatsimiititalianut nangeqqeqqussavarput.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuutit Sanaartornermut Ataatsimiititaliami, Inuussutissarsiornermut Ataatsimiititaliami kiisalu Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititalinut innersuuppagut.